

ELLENŐRZŐ KÉRDÉSEK
a „Foglalkozási ártalmak” c. tantárgyhoz

I. KÉRDÉSCSOPORT

1. Foglalkoztatás személyi feltételei – a munkavédelmi törvény alapján. Munkáltató kötelezettségei a foglalkozás- egészségügyi szolgáltatással, és a munkavállalók törvény által előírt szempontoknak megfelelő foglalkoztatásával kapcsolatban.
2. Munkaköri alkalmasság vizsgálata. Előzetes, időszakos, soron kívüli, záró alkalmassági vizsgálatok.
3. Foglalkozási betegség, fokozott expozíciós eset definíciója; a bejelentésre, kivizsgálásra vonatkozó jogszabályi előírások (kötelezettségek), az esetelfogadás alapelvei.
4. Sorolja fel, jellemezze a fizikai kóroki tényezőket
5. Ionizáló sugárzások. A sugárzások fajtái, biológiai hatása (korai, késői). Lehetséges expozícióforrások.
6. Nem-ionizáló sugárzások. A sugárzások fajtái, biológiai hatása. Lehetséges expozícióforrások.
7. Az elektromos áram hatása az emberi szervezetre. Mi a teendő áramütés esetén? Mi az áramjegy?
8. A vegyi anyagok, keverékek toxikus hatásai (milyen toxikus hatásokat különböztetünk meg?). A vegyi anyagok mérgező hatását befolyásoló tényezők. Mérgezés, a mérge fogalma, jelölése. A mérgezés súlyosságát befolyásoló tényezők.
9. Foglalkozási betegséggel és expozícióval kapcsolatos fogalmak (minimális intenzitás, minimális időtartam, min. "lappangási idő, minimális indukciós idő). Vegyi anyagok, keverékek késői toxikus hatása (mutagén, teratogén, rákkeltő)
10. Környezeti és biológiai monitorozás a munkahelyen (definíció, kivitelezés, lehetséges módok, előny, hátrány). ÁK-, CK-érték. A fokozott expozíció fogalma, teendő fokozott expozíció esetén.
11. Mi a stressz, mi a munkahelyi stressz, milyen következményei lehetnek, miért foglalkozunk a munkahelyi stresszel, annak milyen okai lehetnek, és milyen megelőzési lehetőségeket ismerünk?
12. Hogyan végzi el egy vegyi anyag/keverék expozíciójával járó folyamat munkahigiénés ellenőrzését. Kockázatbecslés, környezeti és biológiai monitorozás a munkahelyen.
13. Kéz-kar vibráció expozíciójával járó tevékenységek, eszközök. A vibrációs expozíció mértéke, határértéke, mérése. A kéz-kar vibráció okozta betegségek. Milyen szervrendszereket érint, milyen tüneteket, elváltozásokat okozhat?
14. Zajexpozícióval járó tevékenységek, eszközök. A zajexpozíció mértéke, határértéke, mérése. A zaj okozta betegségek.
15. A fokozott ólomfelszívódás és ólommérgezés kockázatával járó tevékenységek. Környezeti és biológiai monitorozás ólom expozícióval járó tevékenységnél. A megelőzés lehetőségei.
16. Fémek (Hg, Cr, Cd) egészségkárosító hatása. A felsorolt fémek expozíciójával járó munkakörök. Teendők fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés esetén. A megbetegedés kialakulásának megelőzési lehetőségei.
17. Oldószerek toxikológiája. Osztályozásuk, felhasználásuk. Oldószerek okozta heveny és idült foglalkozási betegségek. Előszörban milyen szervrendszereket lehetnek érintettek? A foglalkozási betegség kialakulásának megelőzési lehetőségei.
18. Gázok toxikológiája. A gázok hatásmechanizmus szerinti csoportosítása (ingerlő, egyszerű fojtógáz, kémiai hatású fojtógáz). Az exponáltak köre. A foglalkozási betegség kialakulásának megelőzési lehetőségei.
19. Az egészségügy munkahigiénés problémái. Kockázatbecslés. A lehetséges kóroki tényezők körének meghatározása. A foglalkozási megbetegedés kialakulásának megelőzési lehetőségei.
20. A kémiai növényvédelemben használt szerek. Az exponáltak köre. Munkaegészségügyi és élelmezés-egészségügyivárákzási idő. A foglalkozási megbetegedés kialakulásának megelőzési lehetőségei.
21. A mezőgazdaság munkahigiénés problémái. Lehetséges kóroki tényezők, expozíciók. A különböző kóroki tényezők okozta foglalkozási megbetegedés kialakulásának megelőzési lehetőségei.

II. KÉRDÉSCSOPORT

1. Foglalkozási eredetű fertőző megbetegedések: infektológiai alapfogalmak (infekció, infektológia, kórokozók), az infekció következményei, az expozíciót és az infekciót befolyásoló tényezők, a fertőző betegség terjedésének módjai.
2. Foglalkozási eredetű fertőző megbetegedések: betegség-megelőzési stratégiák (egyéni, intézeti, közösségi és globális); elsődleges, másodlagos és harmadlagos prevenció; a megelőzés eszközei a munkahelyen. A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelmét célzó alapvető jogszabályi előírások (kötelezettségek)
3. Vérrel terjedő foglalkozási betegségek jellemzői, megelőzési lehetőségek (értelmezés: HBV, HCV, HIV)
4. Zoonosisok: definíció, megelőzés; kullancs terjesztette foglalkozási betegségek és elsősorban rágcsálók terjesztette foglalkozási zoonosisok (értelmezés: Kullancs-encephalitis, Lyme-kór, Tularaemia, leptospirosis.) Védőoltás.
5. Zoonosisok: definíció, megelőzés; veszettség és azon foglalkozási zoonosisok, melyekben a háziállatok szerepe elsődleges (értelmezés: Veszettség; Antrax, Brucellosis, Ornithosis) Védőoltás?
6. Milyen jelentőséggel bír a munkahelyi betanítás, illetve annak esetleges hiánya? Általában kinek van a legfőbb szerepe a rossz munkahelyi légkör kialakulásában
7. Szilikózis. Mi a megbetegedés lényege? Milyen ásványok okozhatják? Milyen foglalkozások esetén kell gondolni rá? Milyen hosszú expozíció után alakulhat ki? Mennyi a kvarcpor respirábilis frakciójának megengedett munkahelyi koncentrációja?
8. Mely foglalkozások esetén kell számolni az asbesztózis kialakulásával? A dohányzás és az asbesztexpozíció összefüggése. Mióta tiltja az EU az asbeszt felhasználását? A mesterséges rostok.
9. Asbesztózis. Az asbeszt legfontosabb fajtái. Az asbeszt által előidézett fontosabb megbetegedések. Asbeszt expozícióval járó tevékenységek, munkáltatói kötelezettségek, megelőzési lehetőségei.
10. A leggyakoribb tüdődaganatot okozó humán karcinogének. Az asbeszt daganatokozó hatása. Milyen daganatokat okozhat az asbeszt?
11. Szerves porexpozíció okozta megbetegedések. A légzőszervek foglalkozási eredetű fertőzései és megelőzésük (Influenza, TBC, Legionella).
12. Mi jellemzi a foglalkozási asztmát? Melyek a leggyakoribb foglalkozási allergének? A foglalkozási asztma diagnosztikájának legfontosabb módszerei. A lehetséges exponáltak köre.
13. Rákkeltő tényezők a munkahelyen, rákrizikós iparágak. A daganatkeltő tényezők kategóriába sorolása (WHO-IARC, EU besorolás). Vegyi anyagok okozta foglalkozási eredetű daganatok. Rákkeltő anyagokkal történő munkavégzéssel kapcsolatos munkáltatói feladatok.
14. Pszichoszociális kockázatok és azok egészségkárosító hatásai? Melyek a leghatásosabb intézkedések a pszichoszociális kockázatok kezelésére. Milyen valószínű egészségügyi következményei lehetnek pszicho-szociális kóroki tényezőknek.
15. A leggyakoribb foglalkozási bőrbetegség a vegyi anyagok okozta kontakt dermatitisz. Milyen munkakörökben fordulhat elő? A kivizsgálás szempontjai. Mi a foglalkozási rehabilitáció célja kontakt dermatitiszben és ez milyen módon, milyen eszközökkel érhető el?
16. Vegyi anyagok rákkeltő hatása. Társadalmilag elfogadható kockázati szint. Soroljon fel néhány bizonyítottan humán rákkeltő anyagot. A vinil-klorid által leggyakoribban okozott daganat. A foglalkozási megbetegedés (daganat) kialakulásának megelőzési lehetőségei.
17. A nem optimálisan kialakított munkaterek hatása a munkavállalóra. Kockázat-becslés a képernyő előtti munkavégzésnél. Mely szervek működészavarára utaló panaszok, tünetek jelentkezhetnek?
18. Fizikai, kémiai, biológiai kóroki tényezők okozta foglalkozási bőrbetegségek. A lehetséges exponáltak köre. A megelőzési lehetőségei.
19. A légzőrendszer felépítése. Milyen tényezők befolyásolják a szervetlen porok megbetegítő hatását? A légzőrendszer védekező mechanizmusai. Mi a respirábilis porfrakció?
20. A mozgásszervek alkotóelemei. Gyakori foglalkozási mozgásszervi megbetegedések. Exponáltak köre. A megelőzési lehetőségei.
21. A nem optimális terhelés hatása a mozgásszervi eredetű foglalkozási betegségek kialakulásában, a kórokok jellemzői, röviden a pszichoszociális háttér ismertetése

Budapest, 2021. november

Dr. Lászlóffy Marianna
Dr. Nagy Imre
Dr. Kardos Kálmán